

Jakob J. Kenda

Pisatelj in prevajalec

... ki v svojem potopisu postane Šulo Zverina

Sedeti gol ob ognju in užiti trenutke čiste sreče v neokrnjeni naravi; srečevati ljudi iz najrazličnejših koncev sveta ter z njimi splesti nepričakovane, a trdne vezi; se izogibati medvedom ali nadležnim žuželkam in se ob tem počutiti kot junak kakega pustolovskega filma; spati pod milim nebom in opazovati zvezde, postati ekspert v tem, kako najti srednje udobno prenočišče, kadar je vreme neprijazno ... nekako tako si človek najbrž predstavlja, da bodo potekali njegovi dnevi, ko se odpravi na 3500 kilometrov dolgo Apalaško pot skozi 14 ameriških zveznih držav. Prevajalec Jakob J. Kenda je prvi Slovenec, ki jo je prehodil od začetka do konca, iz idej o tem, kako bi bila takšna popotniška avantura videti v idealnem scenariju, in tega, kar se mu je na poti resnično zgodilo, pa je sestavil potopisni roman *Apalaška pot*, ki je lansko leto prejel nagrado za najboljši prvenec, nagrado za najboljši potopis Krilata želva in nagrado revije Mentor za najboljšo samozaložniško prozno delo.

Za izdajo v samozaložbi se je odločil, ker bi moral pri kateri od slovenskih založb na izid malo počakati, njemu pa se je z objavo knjige o tem podvigu seveda mudilo. Poleg tega je upal, da se mu bodo s knjigo povrnili vsaj stroški odprave. »Honorar, celo subvencionirani, je tako slab, da ne bi pokrili niti polovice stroškov odprave. Če se knjiga v samozaložbi dobro prodaja, pa imaš od nje malo več. In jaz sem bil prepričan, da bom vendar prodal malo več kot tistih žalostnih 500 izvodov, kolikor je menda danes kar solidna naklada.« Res se jih je prodalo že več kot dva tisoč, kar je za domače razmere velik uspeh. »Ko sem se strokovno ukvarjal z žanrom potopisa, tudi slovenskega, sem opazil, kako živahno subkulturo imamo na tem področju,« pravi Kenda. »Sploh odkar se je pred kakšnima dvema desetletjema začela popularizacija Camina. Po tistem prvem potopisu jih je nastala še cela plejada, kar je razumljivo. Na taki poti se ti dogaja res ogromno in ne moreš vsega sprti procesirati: toliko je opravka s planiranjem, z drugimi pohodniki, skrbeti je treba zase, marsikaj je treba tudi na daljavo urediti doma in tako dalje. Nič čudnega, da se mnogi pohodniki po koncu poti zatečejo k pisanju, da bi si prišli na jasno, kaj so pravzaprav doživeli. Opazil sem, da imamo pri nas zelo prijetno pohodniško subkulturo, ki je močno navezana na potopise. In opazil sem, da se je tema Camina v literarnem smislu že malo izpela. Iskalo se je nekaj novega.«

Kenda je slutil, da bi to »novo« lahko bila Apalaška pot, saj je o njej že pred odhodom prebral toliko fascinantnega – zato se je na pohod odpravil tudi z mislijo, da bo o tem pisal, in to na način, ki bi temu žanru dal nekaj več. Ni torej namerala pisati, kako ga je pohodniška izkušnja transformirala v novo osebo, temveč je imel v mislih

pravi avtofikijski potopisni roman. Avtofikijski, ne avtobiografski, ker se Jakob J. Kenda, pisec romana, in Shoolo the Beast (Šulo Zverina), kakršno je pohodniško ime glavnega junaka romana, pač razlikujeta. A čar avtofikije je ravno v tem, da ne moremo z gotovostjo vedeti, kaj se je avtorju-liku zares zgodilo in kaj ne. »Mnogo bralcev knjigo bere, kot da med literarno in dejansko stvarnostjo ni razlike,« skomigne Kenda. »Te utvare jim nočem podirati, morda jo celo potrebujejo. A seveda se ni vse zgodilo čisto tako, kot je zapisano. Shoolo the Beast, ki hodi po Apalaški poti, je na primer res prima in super tip, a ne tako zelo prima in super, kot sem jaz, to bi bilo nemogoče. (smeh)«

Pohod po Apalaški poti je Kendo pripravil na drugi podvig, o katerem pravkar piše – prehodil je Slovensko planinsko transverzalo, kakršna bi morala biti. »V petdesetih so Transverzalo poskušali speljati, kot je bila tudi predlagana, kot krožno pot – šla naj bi od Maribora do Julijcev in Nanosa, potem pa čez Snežnik, Kočevsko, Gorjance in tako dalje nazaj proti Pohorju. A žal jim je uspelo vzpostaviti le polovico trase.« Knjiga *Transverzala* naj bi predvidoma izšla jeseni – »če ne bo, se bom ustrelil v koleno«, v šali pripomni Kenda, ki se je poleg Apalaške poti bralcem usedel v srce tudi s svojimi prevodi iz angleščine, prevedel je namreč celotnega Harryja Potterja. Bil je tudi prvi pri nas, ki se mu je tako prikupil, da ga je začel ponujati naokrog. »Vendar sem potreboval dve leti, da sem našel založnika! Zdaj mi je žal samo, da ga nisem izdal sam. Prihranil bi si veliko glavobolov.«

Prevajati je Kenda začel že med študijem primerjalne književnosti in literarne teorije na Filozofski fakulteti v Ljubljani, trenutno pa njegovo prevajalsko delo miruje. »Moji področji sta gledališče in mladinska literatura, kjer so bili Angleži in Američani še pred desetletjem zelo močni, ta hip pa ne najdem kaj takšnega, da bi me res prepričalo. Poleg tega mi moje pisanje zdaj vzame toliko časa, da mi enostavno ne zneso, da bi zraven še malo prevajal. Sploh pa je s pisanjem očitno takole: ko enkrat prideš na okus, te kaj drugega težko zveleče stran. (smeh)«

Piše: Lara Paukovič

Podoba: Uroš Abram